

מרכז המוסיקה בכפר סאלם כמזמן שיתוף פעולה פלשתיני-ישראלי

ר. כץ

מגמת המוסיקה, תיכון א, לאמנויות, תל אביב, ישראל

שותפות עמוקה בין קבוצת ישראלים ("קבוצת הכפרים") ותושבי כפר סאלם השוכן בפאתי העיר שכם, נרקמה בזמן האינטיפדה השנייה ובחורף 2010 הניבה את הקמת מרכז המוסיקה בכפר. מרכז המוסיקה, בהיותו המוסד היחיד בכפר אשר מעניק לתלמידיו מסגרת חוץ בית-ספרית, משמש לבני הנוער המגיעים אליו הן בית רוחני והן מקום מפגש חברתי. בקיץ 2010, מתוקף היותי אשת חינוך מוסיקלי העובדת עם בני נוער, הוזמנתי לביקור במרכז, ומאז אני מעורבת בחיי המרכז. יחד עם עמיתים ותלמידים, אני משתדלת, בכלים העומדים ברשותי, לסייע למרכז הגדל בהתמדה, ולשקוד על טיפוח השותפות הישראלית-פלשתינית והרחבתה. מאז ביקורי הראשון, הייתי עדה לתהליך בו המרכז הולך ותופס מקום משמעותי יותר ויותר בחיי התלמידים בפרט אך גם בחיי תושבי הכפר בכלל.

למרכז, המנוהל על ידי תושבי הכפר, מגיעים אמנים ומורים אורחים מישראל ומחו"ל. העשרה תרבותית זו זוכה להערכה מצד אנשי המרכז שזו להם הזדמנות נדירה לחוות מציאות ש"מעבר לחומות". התלמידים הישראלים המבקרים בכפר, זוכים להעשרה גם הם, זו נובעת כמובן מהמפגש עם התרבות הפלשתינית. מבחינת כל הישראלים הלוקחים חלק בפעילות המרכז, השותפות סוללת דרך ליצירת יחסים עם עמיתיהם הפלשתינים, יחסים שמקורם בכמיהה לשלום, בשאיפה ליצור חברה שוויונית, ובצורך לבנות אמון בינו ובין שכננו.

במאמרי אדון בתהליך התקבעות המרכז המקום מרכזי בחיים התרבותיים והחברתיים בכפר, אסקור את התפתחותו ואגולל את התגבשות השותפות הישראלית-פלשתינית. אראה כיצד מוסיקה וחינוך מוסיקלי עשויים לשמש, לאלו החפצים בכך, גשר להבנה וקבלה בין הצדדים. דיון זה הוא תוצאה של התבוננות, ראיונות אישיים עם התלמידים, ישיבות עבודה עם מורי המרכז ועבודה מעשית עם תלמידיו.

מילות מפתח: מוסיקה, העצמה, שיתוף פעולה, שלום, יחסים, אמון.